

testamente egendomen Nääs med byggnader och lösören (med ett taxeringsvärde av 340,000 kr.) och ett kontant belopp av 380,000 kr. till svenska staten för att under namn av »August Abrahamsons stiftelse» utgöra en institution med ändamål »att genom fortsatt utbildning av lärare och lärarinnor, som redan ägnat sig åt undervisning, verka för uppfostran i allmänhet och särskilt för användandet därvid av den pedagogiska slöjden». — Även på annat sätt övade A. mecenatskap; för sina underhavande var han en god och varmhjärtad husbonde. Han ligger begravnen i en inom Nääs slottspark avhjägnad grav — mitt i den skapelse, genom vilken han hugfäst sitt namn.

Källor: Handlingar i Nääs arkiv.

R. HOLM.

2. Euphrosyne Abrahamson, f. Leman, den föregående hustru, f. 24 mars 1836 i Stockholm, † 7 febr. 1869. Föräldrar: handlanden John Leman och Emma Jacobson. Vid sexton års ålder elev av sångaren och sångläraren, sedermera professor Julius Günther; uppträdde 1855 efter tre års utbildning vid en av Günther å K. teatern anordnad konsert; debuterade 16 maj s. å. å operan som Pamina i »Trollflöjten»; avböjde av operans styrelse erbjudet engagemang och begav sig till Paris, där hon under tre års studier fullbordade sin utbildning hos professor G. L. Duprez; uppträdde samtidigt vid olika tillfällen dels å soaréer i Parisersalongerna och i flera kyrkor, dels offentligt i Paris och i franska landsortsstäder; anställd såsom »prima donna assoluta» vid K. operan i Madrid, där hon debuterade okt. 1858 som donna Elvira i Verdis opera »Ernani»; övergick till italienska operan i Wien och uppträdde där första gången 1 apr. 1859 såsom Adalgisa i Bellinis opera »Norma»; lämnade på grund av sitt giftermål scenen på hösten s. å. LMA 1868.

E. L. visade tidigt vokala och musikaliska anlag. Hennes debut på operan i Stockholm var en ovanlig framgång; i Paris, där hon fick tillfälle att uppträda bl. a. tillsammans med den världsberömda Pauline Viardot-Garcia och vid en soaré å »italienska operan», vid vilken den berömda skådespelerskan Adelaide Ristori medverkade, erhöll hon i pressen starka lovord för sin »stämmas bredd och behag» samt för »det dramatiska uttrycket i sång och spel». Hon uppmärksammades och uppmuntrades av ett flertal stora konstnärer, bland dem fru Viardot och tonsättarna Rossini och Verdi. I Madrid vann hon en glänsande framgång. Redan efter hennes första framträdande därstädes

Euphrosyne Abrahamson.
Litografi av J. W. Tegnér. K. B.

förespådde man henne en bana liknande Jenny Linds, och i pressen yttrades bl. a., att »det var en av dessa framgångar, som äro epokgörande på teatern» samt, att »man ej bevittnat en dylik entusiasm hos åhörarna på K. teatern i Madrid alltsedan signora Pencos uppträdande». Utom i redan nämnda partier uppträdde hon i Madrid såsom Gilda i Verdis opera »Rigoletto», i Wien såsom Cherubin i Mozarts »Figaros bröllop». — Efter sitt giftermål tillhörde fru A. privatlivet, även om hon vid åtskilliga tillfällen lät höra sig inför offentligheten, såsom vid några av

Harmoniska sällskapet i Stockholm givna konserter. I Göteborg, där hon och hennes man voro bosatta, gjorde hon en anmärkningsvärd insats i musiklivet, i det att hon dels medverkade vid konserter, dels anordnade dylika, såsom de, vilka 1865 och 1868 gåvos av hennes lärare Günther och tonsättaren Ivar Hallström, varvid programmen upptogo bl. a. Hallströms körverk »Blommornas undran» och »Herr Hjalmar och skön Ingrid» samt arior, sjungna av fru A.

Fru A. var i Göteborg synnerligen uppbugen som sångerska och avhållen som personlighet. I egenskap av en förmögen mans hustru utövade hon även en omfattande välgörenhet; på makarnas egendom Vänhem utanför staden upprättade hon en liten slöjdskola för traktens barn, vilket torde hava givit idén till den slöjdskola i stor stil, som hennes make sedermera upprättade å sin egendom Nääs. Till hugfästade av hennes minne överlämnade han några månader efter hennes död till musikaliska akademien en donation — under namn av »Fru Euphrosyne Abrahamsons gåvofond» — å 25,000 kr., varav räntan skulle utgå till en eller flera av musikkonservatoriets sångelever, och genom vilken »välgörande konststiftelse» testator ville, såsom det heter i donationsbrevet, »giva ett sant uttryck både åt andan

av hennes sköna konst och åt böjelserna hos hennes ädla hjärta».

Källor: För utarbetandet har till förf:s disposition välvilligt ställts till förfogande ett antal i fru Jeanette Rubensons, född Leman, ägo befintliga brev från fru A. till föräldrahemmet.

KARL VALENTIN.

Abrahamsson, Petter, f. 29 juli 1668 i Stockholm, † 20 apr. 1741 därstädes. Föräldrar: Abraham Persson, handelsman i Stockholm, och Gertrud Månsdotter. Student i Uppsala 18 febr. 1685; avlade jur. examen därstädes 16 maj 1691; auskultant i Svea hovrätt 1 juli s. å. (ed s. d.); häradshövding i Ärlinghundra, Håbo, Bro och Sollentuna härader samt Danderyds, Åkers, Riala och Värmdö skeppslag i Uppland 22 juni (ed 28 juni) 1693; instämnd 23 dec. s. å. till Svea hovrätt för ämbetsfel och genom hovrättens dom 3 nov. 1694 avsatt; reste i Tyskland, Frankrike och England (i London febr. 1699); arbetade på en lagkommentar, som utkom 1702; återfick sin forna häradshövdingbeställning 9 jan. 1704.; häradshövding i Stockholms läns lagsaga och första häradsdöme, bestående av Frösåkers härads fögderi, Närdinghundra härads fögderi, Bro och Väddö skeppslags fögderi samt Sjuhundra härads fögderi 11 okt. 1718; erhöll på begäran avsked 22 apr. 1719; utgav 1726 en ny kommentar till landslagen; adlades 3 aug. 1727 med bibehållet namn och tog 5 aug. s. å. säte på riddarhuset; deltog i riksdagarna t. o. m. 1741. — Ogift.

A. har främst gjort sig känd som den framstående rättslärd och landslagens skicklige kommentator. Och dock blev hans kapacitet i just dessa stycken en gång till den grad förnekad, att han för oförstånd i sitt ämbete blev därifrån avsatt. Man torde emellertid mellan dessa omständigheter kunna spåra ett visst sammanhang. — A. lämnade Uppsala med utmärkta betyg och skötte sig i hovrätten så väl, att han efter rekommendation därifrån erhöll en häradshövdingssyssa före tjugufem års ålder. Han hade emellertid ej hunnit förrätta mer än ett ting, förrän vice fiskalen Nils Krook för hovrätten anmälde, att han ryktesvis i staden hört om en sällsam dom, fälld av A. (prot. 9 nov. 1693). Ungefär samtidigt erhöll hovrätten på grund av klagomål från allmogen förständigande att hålla noggrann kontroll och sträng räfst med häradshövdingarna. Följden blev en fiskalisk aktion mot A. för tio särskilda fel uti hans i brottmål fällda domar samt sedermera för ytterligare ett fyrtiotal mindre betydande felaktigheter. Skriftväxlingen mellan fiskalen och A. fördes å båda sidor ej utan hetsighet. Fiskalen anser A. okunnig och hans förklaringar